

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Aine	Liiketaloustiede: laskentatoimi	Päivämäärä	5.7.2004
Tekijä(t)	Soili Lehtiniemi	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	97
Otsikko	Arviointimenetelmien käyttö tietoteknisten investointien kannattavuustarkastelussa		
Ohjaaja(t)	KTT Vesa Partanen, KTM Jarkko Rislakki		

Tiivistelmä

Tietotekniikkaan käytettyjen rahamäärien kasvaessa on yritysjohdossa alettu korostaa tarvetta löytää menetelmiä tietoteknisten investointien arvioimiseksi päätöstilanteissa. Tietotekniikkainvestointeihin liittyy ominaisuuksia tai erityispiirteitä, joilla on vaikutusta investointiprosessin arviointi- ja päätöksentekovaiheisiin. Arviointimenetelmän valinnalla saattaa olla ratkaiseva merkitys sille, tuleeko investointi hyväksytyä vai ei. Investointien arviointimenetelmiä ovat tutkineet mm. Willcocks, Renkema- Berghout ja Farbey-Land-Targett. Tämän tutkielman tarkoituksena on kartoittaa tietoteknisten investointien ex ante -arviointiin käytettäviä menetelmiä, joilla päätöksentekoa voidaan tukea. Tutkimusote on käsiteanalyttinen; tutkielmassa kuvataan ja arvioidaan nyky-yritysten tietotekniikkainvestointien luonnetta sekä investointeihin sopivia arviointimenetelmiä.

Keskeisiä tietotekniikkainvestointeja ovat sähköisen liiketoiminnan investoinnit ja ERP-toiminnanohjausjärjestelmät. Sähköisen liiketoiminnan investointien avulla yrityksessä voidaan liiketoimintaprosessien kehittämisen lisäksi pyrkiä luomaan uusia liiketoimintamahdollisuuksia, kuten toimialan laajentamista tai muuttamista, uusia markkinoita ja jakelukanavia. ERP-investoinneilla tavoitellaan yrityksen prosessien kattavaa uudistamista parhaiksi todettujen käytäntöjen avulla ja reaaliaikaisen informaation mahdollistamista. ERP-järjestelmien avulla saatava ajantasainen informaatio helpottaa päätöstilanteita ja auttaa yritystä reagoimaan nopeasti liiketoimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Tietotekniikkastrategian avulla määritetään, millaiset tietotekniset investoinnit tukevat yrityksen nykyistä ja tulevaa liiketoimintaa. Investointien ja liiketoiminnan tavoitteiden sovittamiseksi esitetään menetelmiä: IT Balanced scorecard, investointien priorisointi ja luokittelu, investointiportfolio ja investointikartta. Investointivaihtoehtojen valinnan tueksi on esitelty päätöspuu-menetelmää. Perinteinen kustannus-hyötyanalyysi toimii hyvin arvioinnin lähtökohtana sekä käytettynä muiden menetelmien rinnalla. Kustannus-hyötyanalyysissä on mahdollista huomioida erilaisia riskitekijöitä. Kustannus-hyötyanalyysissä voidaan laajentaa, esimerkiksi lisäämällä laskelmiin aineettomien hyötyjen arviointia ja käyttämällä reaaliopioita. Menetelmien kehittämistä edelleen tarvitaan; liiallinen luottamus perinteisten investointilaskentamenetelmien käyttöön saattaa johtaa siihen, että strategiaan investointeihin ei uskalleta panostaa ja yrityksen investointiportfolio muotoutuu tulevaisuuden kannalta liian konservatiiviseksi.

Asiasanat	tietotekniikka, investoinnit, arviointi
Muita tietoja	